

[Knud Kristensen.]
ger). Tiden er udløbet. Jeg har endnu nogle Bemærkninger at gøre angaaende Valutaspørgsmaalet, men jeg kan saa ikke i denne Omgang faa Tid at udtale mig derom.

Christmas Møller: De Valutalove, vi nu siden 1932's Begyndelse har haft — og den højtærede Handelsministers Forslag er dels en Forlængelse af dels en Ændring til den gældende Lov —, har gennem alle Aarene haft tre Formaal, nemlig det valutariske, det beskæftigelsesmæssige og det handelspolitiske. Naar vi staar over for en saa betydningsfuld Ændring i Valutalovgivningen, som vi gør her, maa man vel have Lov til ogsaa at sige det paa den Maade, at den højtærede Handelsminister har overvejet, om det ikke var muligt for ham at finde andre Veje frem disse Spørgsmaal vedrørende; og saa tror jeg ikke, det vilde synes urimeligt, om Handelsministeren — og jeg haaber, dette vil kunne komme under den senere Forhandling — og Ministeriet i det hele gav os en almindelig Redegørelse for, hvorledes Ministeriet ser paa den økonomiske Situation i Landet, hvorledes det betragter de fremtidige Forhold, hvilke Chancer og Muligheder der er. For det er ganske klart, at hele dette Spørgsmaal og hele denne Bedømmelse hænger meget nøje sammen med de Foranstaltninger, der paa det ene eller det andet Omraade skal foretages.

Jeg vil da ogsaa gerne for mit eget Vedkommende begynde med at gøre et Par ganske enkelte økonomiske Betragtninger gældende, rammende hen til de Spørgsmaal, som denne Lov omfatter. Der kan næppe være nogen Tvivl om, at det danske Samfund i nogen Grad fortsat er inde i en vis Højkonjunktur, i ganske særlig Grad har denne Højkonjunktur omfattet visse industrielle Erhverv. Men ogsaa paa andre Omraader er der ikke den fjerneste Tvivl om, at Stillingen i Dag er meget betydelig bedre, end den var for nogle Aar tilbage. Den højtærede Minister har peget derpaa, den forhenværende Handelsminister, det ærede Medlem Hr. Hauge, gjorde det samme. Jeg synes nu nok, man har Lov til heroverfor at spørge: Ja, men er dette nu Valutacentralens Skyld? Det

er det, det kommer an paa denne Sag vedrørende, og jeg forstaar, at det ærede Medlem Hr. Hauge senere vil besvare Spørgsmaalet, for jeg synes, han gik lidt skematisk hen over det.

Det er rigtigt, at i Udførselstallene er der en Kurve fra 1700—1800 Mill. Kr. i 1929 til nu vel 1300—1400 Mill. Kr. for 1936 med et Lavpunkt omkring 1100, men den højtærede Handelsminister kan da ikke have glemmt Kronesænkningen i 1933. Han maa tage det gode med det onde, og i sine Memoirer, om jeg saa maa sige, ogsaa tage det onde med; og den højtærede Handelsminister og det ærede Medlem Hr. Hauge med ham vil dog vel ikke paastaa, at den Prisstigning, som i saa meget høj Grad har givet, om ikke gode, ikke engang taalelige, saa dog bedrede Forhold for Landbruget, skyldes Valutacentralen. Eng-landstraktatens Bestemmelser om Svinekontingenteringen skyldes en engelsk Politik og ikke Valutacentralen, og paa en Række andre Omraader har man Lov til at gøre ganske tilsvarende Betragtninger gældende.

Vi lever altsaa i Øjeblikket i en vis Højkonjunktur med en vis Beskæftigelse, med taalelige Vilkaar paa en Række Omraader, men hvor — det maa dog siges paa den Maade — Landbrugets Stilling fortsat utvivlsomt er vanskelig, og hvor man næppe fra nogen Side her i Landet vil bestride, at disse Vanskeligheder i den kommende Tid snarere bliver større end mindre.

Ser vi nu paa, hvorledes Forholdene er rent faktisk, ser vi paa de første 10 Maanedes af 1936 og den Udførsel, der i disse 10 Maanedes har været af indenlandske Varer paa i alt 1107 Mill. Kr., saa vil man se, at Forholdet er dette, at Landbrugets og Fiskeriets Udførsel, men i ganske afgørende Grad Landbrugets, fortsat er det fuldkommen dominerende. 70—75 pCt. er, hvad Landbruget betyder for hele vor Eksport, og det maa derfor fortsat være Opgaven dels at tage Hensyn til Landbrugets og de enkelte erhvervsdrivendes Stilling inden for dette Erhverv, dels at gøre sig klart, at det afgørende Hensyn maa tages til den Landbrugseksport, som er af fuldkommen afgørende Betydning for hele Landet.

Men naar man saa yderligere skulde gøre nogle Bemærkninger om den økono-